

Riffs de metàl a la balear

Repassem l'escena del metàl balear de la mà de quatre bandes: Manacore, Fornaris, Talaiot i Forces Elèctriques d'Andorra

D'esquerra a dreta: Forces Elèctriques, Fornaris, Manacore i Talaiot

El metàl a les Illes Balears ha passat per etapes ben diferents. Els seus inicis es remunten a principis dels anys vuitanta amb els pioners del gènere, com ara **Virus** o **Drakkar**. Aquella primera escena, que cantava majoritàriament en castellà, va caure a principis de la dècada dels noranta, quan l'auge del grunge i del rock alternatiu a nivell internacional van desplaçar el metàl a un segon pla. Ara, en els darrers anys, l'escena ha tornat a brollar, però incorpora un nou element: no tots els grups canten en castellà o en anglès. També ho fan en català. Per aquest motiu, hem volgut posar el focus en **Manacore**, **Fornaris**, **Talaiot** i **Forces Elèctriques d'Andorra**, quatre bandes balears que recentment han publicat o publicaran un nou àlbum.

Totes les bandes coincideixen a remarcar el caràcter fort, unit i cohesionat de l'escena. Guillem Martí, de **Manacore**, creu que l'escena és sana i està molt activa, mentre que Parera recalca que bandes com **Trallery**, els mateixos **Helevorn**, **Golgotha** o **Aeolian** estan tenint certa tirada nacional i, fins i tot, internacional. Per altra banda, Joan Marques, del duet menorquí **Fornaris**, també destaca el gran intercanvi musical i la bona germanor que es viu entre les diferents bandes de Mallorca i Menorca.

El guitarrista de **Talaiot**, Bernat Parera, posa en valor el fet de poder cantar en la seva pròpia llengua. "Quan parlem de metàl, l'anglès és la primera opció. Però, moltes bandes anteriors a **Talaiot**, ja apostaven per cantar en català. Sempre hem pensat que si cantes en la teva llengua, l'expressivitat és distinta que si ho fas amb un idioma que no és el teu. El català és una llengua molt musical, més que el castellà, al nostre parer. Fins ara, hem rebut més reaccions positives que

no negatives per utilitzar la nostra llengua". A més de les quatre bandes esmentades, formacions balears com **Marasme** o **Helevorn** també opten per cantar en català.

Malgrat aquesta incipient activitat, el circuit s'està empetitint, segons la visió de Parera. "Cada vegada hi ha menys sales que s'arrisquin a programar concerts de metàl i som els grans ignorats als concerts a l'aire lliure... Així i tot, és meritori veure que l'escena, quant a bandes i músics, segueix ben viva". Fruit d'aquesta situació, diversos grups estan optant per l'autogestió i l'autofinançament. Per exemple, tant **Talaiot** com **Fornaris** han optat per autoeditar les edicions digitals dels seus discos. I per poder assumir tot el cost de l'edició física, ambdues formacions van llençar una campanya de finançament a través de la plataforma de micromecenatge Verkami.

CATARSI PESSIMISTA

Els manacorins Miquel i Guillem Martí van engegar fa anys un passatemps instrumental inspirat en la música rock i les pel·lícules de zombis. Amb aquest projecte inicial, que duia el nom de **Manacore**, els germans Martí van arribar a compondre tres cançons per a un videojoc de terror. El projecte, però, va fer un canvi de rumb el 2019, amb l'objectiu de fer un disc amb melodies vocals. Finalment, l'encarregat d'estar davant el micròfon va ser el també manacorí Joan Adrià Pistola. Aquest gener, després de dos anys de feina, la banda ha publicat *Perduts a un forat* (Dark Corner Music, 2022). "És un disc sincer i molt variat. Creiem que s'hi poden identificar un ventall d'influències ben ample, que inclou elements del rock dur fet durant els darrers 20 anys. Grunge, post-rock, nu-metàl, rock industrial... Així i tot, la intenció no ha estat mai mirar cap al passat, ben al contrari: hem intentat fer un disc fresc i modern que puguin escoltar les noves generacions", explica Guillem Martí. Més enllà dels estils, la pàtina que remulla tot el disc és cert pessimisme, on conceptes com l'ansietat, l'infern, la tristor o el sofriment tenen cabuda.

Un mes i mig després de la sortida del treball, el grup es mostra molt satisfet amb la rebuda que ha tingut l'àlbum. "La gent que ho ha escoltat només té bones paraules. Una cosa que ens agrada és que hi ha poques coincidències entre la gent a l'hora de triar les millors cançons del disc". A dia d'avui, "Pura ràbia" acumula més de 14.500 visites a Youtube i "Mestre total" més de 32.500 a Spotify. Malgrat les bones xifres, Guillem Martí també argumenta que "aquestes xifres poden dur a engany, ja que bona part de les reproduccions es deuen al fet que van afegir el tema a una llista de reproducció que es diu *Rock Gaming*, i durant els primers dies ploïen les escoltes a milers. Tot i així, la resposta positiva viscuda a les plataformes musicals no s'ha reflectit d'igual forma a les xarxes. Aquest increment de reproduccions no s'ha traduït amb un augment bestial de seguidors".

LES ERIÇONES DE LA BRUIXERIA

L'inici de **Fornaris** es remonta al 2017, quan Joan Marques, que acabava de tornar a viure a Menorca, va formar una banda amb el seu amic d'adolescència Carlos Sastre. Plegats, van editar dos EPs de presentació, i, ara s'han decidit a publicar el seu primer treball de llarga durada: *Tremolau eterns mortals* (autoeditat, 2022). Des d'un inici, Marques va adoptar el pseudònim de Magdalena i Sastre va adoptar el de Joana per signar tots els treballs. Aquests noms ficticis, però, no són fruit de la casualitat, sinó que estan lligats a l'univers que ha construït el duet. "Agafem l'estètica d'una saga de tres bruixes establerta el segle XVI a Menorca, ens la fem pròpia i moltes de les lletres del disc hi estan relacionades. De fet, el nom de **Fornaris** és el cognom de Magdalena Fornaris, la primera bruixa de la saga [i de qui Marques pren el seu pseudònim]".

Aquesta temàtica de bruixeria beu de les múltiples influències que la banda ha rebut tant del món

del punk com del metal. "La vessant del punk més pura ve de l'adolescència i, amb tot el que ha passat darrerament, és inevitable escriure lletres de crítica social contra el sistema. El metàl, en canvi, l'hem començat a escoltar més d'adults i n'hem volgut agafar aquest cantó més obscur". Fruit d'aquesta multiplicitat d'influències, la banda no s'encasella en un estil o gènere particular. "Podem ser encasellats en molts estils: post metàl, metàl progressiu, screamo, post-hardcore?", reconeix el grup. Tot i aquest ventall d'estils, Marques destaca dues bandes que han marcat la seva forma de dur a terme els *screams*: la banda cordovesa **Viva Belgrado** i la belga **Amenra**. Tot i que la veu ha estat un element principal en aquest darrer disc, la música instrumental sempre ha sobrevolat la formació. "En un inici, volíem fer un grup instrumental, però al ser només dos i voler explicar una història, vam acabar-hi incorporant la veu. Tot i això, properament, traurem un projecte que inclourà molts temes instrumentals. Es dirà *Tarot* i serà una tirada de cartes de **Fornaris**, que incorporarà una cançó per a cada carta".

LA REVOLTA FRUSTRADA

Després del seu inicial *U-Pecats i Traïdoria* (autoeditat, 2019), la banda del Llevant i es Pla mallorquí torna a la càrrega amb una segona entrega titulada *Dos: repressió i revolta* (autoeditat, 2022), un disc conceptual que aborda la revolta forana -és a dir, de la població mallorquina que residia fora de Palma- del segle XV a Mallorca. "Coneguérem una mica més els fets de la revolta dels forans del segle XV gràcies a "Sa cançó de Son Coletes" de **Guillem d'Efak** (la qual hem versionat i inclòs al disc com a *bonus track*). Ens va parèixer que seria un bon tema per dedicar-hi un disc i el resultat ha estat *Dos: Repressió i Revolta*", explica el guitarrista Bernat Parera. El cap de la revolta, Simó Ballester 'Tort', va comandar entre 1450 i 1451 tres setges contra la Ciutat de Mallorca (Palma), fet que li van valer les represàlies del rei Alfons el Magnànim que el va empresonar i, posteriorment, executar. "Els escocesos tenen a William Wallace, els nòrdics als víkings i els mallorquins a Simó Tort. La història és tan èpica com qualsevol història de guerra i derrota. Però és d'aquí i molta gent la desconeix per complet, a pesar que a tots els pobles de Mallorca hi ha un carrer, plaça o institució anomenada Simó Ballester".

En l'àmbit estilístic, la música de **Talaiot** beu de diversos estils del metàl més tradicional. "Mos costa decidir-nos si ens defineix millor una etiqueta o una altra, i no tenim cap mania d'utilitzar recursos que defineixen distints subgèneres. Ens és igual si un tema sona a heavy americà dels 80 i un altre a death metàl suec dels 90. No rebutjam cap idea, sempre que ens agradi als quatre", explica el guitarrista. Precisament, la guitarra de Bernat Parera juga un paper principal en el desenvolupament de la música de la banda, ja que és un dels principals motors de creació. "Molts dels temes han començat a partir d'un *riff*, afegint els altres instruments al darrere. D'altres han sorgit improvisant tots alhora al local, però la guitarra sempre manté un paper principal. Fins ara, aquest ha estat el nostre procés principal per compondre els temes", reconeix.

MINIMALISME ELÈCTRIC

Pot semblar estrany el motiu pel qual una banda mallorquina referencia a Andorra en el seu nom, però la història que hi ha al darrere és ben simple: "**Forces Elèctriques d'Andorra** ens semblava un nom poètic, malgrat referir-se a una cosa tan mundana com l'equivalent a Endesa", explica Joan Cabot, membre de la banda. Des del 2013, any de la seva formació, el metàl instrumental de **Forces Elèctriques d'Andorra** ha configurat part del so de l'escena del metàl balear dels darrers anys. La banda acumula ja quatre treballs de llarga durada, dos EPs, i si tot va segons el previst, aquest estiu enregistrarà encara un nou treball. Amb nom i data de sortida per definir, el grup avança que comptarà amb dues noves incorporacions: David Ribas i Vicenç Bibiloni. I, a més, té previst gravar el treball en directe i comptar amb la producció de Toni Salvà -que també ha produït el treball de **Talaiot**-.

Forces Elèctriques d'Andorra Foto: Tuco Martín

Aquest proper treball seguirà una progressió lògica, segons relata la banda. "Diríem que és el disc més agressiu que hem fet fins ara, però alguns temes enllacen sense problemes amb *Vèrtebra* (autoeditat, 2018). Intentem mantenir la idea que sempre ens ha menat: a nivell d'estructures, menys és més". I és que la proposta de post-mètal experimental de **F/E/A** se situa al pol oposat d'algunes de les tendències que sovint havia seguit aquest gènere. "Estam al cantó oposat del virtuosisme i l'èpica. Ens interessen més idees com la repetició, la simplicitat i el renou pur i dur", reconeix Cabot. Per aquest motiu, la banda construeix els temes de forma totalment additiva. "Amb aquest disc tot està sent molt orgànic. Les millors idees han sorgit de treballar tots plegats, posant idees en comú i molts cops partint de zero. Aquest mètode també ens va guiar durant els dies que vàrem estar al Konvent de Berga, fent una residència que ens va servir per acabar de definir idees".